RAZEM

Biuletyn Informacyjny

GMINA KRASNE

Kwartalnik ISSN 2392-1722 Nr 32 (4/2022)

KRASNE • MALAWA • PALIKÓWKA • STRAŻÓW

Wesołych Świąt!

Kwartalnik
Biuletyn Informacyjny „Razem"

Wydawca:
Gmina Krasne
36-007 Krasne 121
tel.: 17 23 00 200
www.gminakrasne.pl

Adres redakcji:
Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Krasnem
36-007 Krasne 743
tel.: 17 23 00 347
www. gokkrasne.pl
poczta@gokkrasne.pl

Zespół redakcyjny:
Lidia Hajduk
Georgina Giedlarowiec
Ireneusz Śpiewla
Małgorzata Antczak

Opracowanie graficzne:
Marcin Kipisz | Małe Sztuki

ISSN 2392-1722
Nakład: 1 800 egz.
Do druku oddano: 12.12.2022 r.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone reklamy oraz za treści autoryzowane i zastrzega sobie prawo do skracania tekstów

Biuletyn jest rozpowszechniany bezpłatnie

Do 10% rabatu

Program DOM
dla Klientów indywidualnych

- **10% rabatu** na całodzienne zakupy za każde 1000 punktów na koncie DOM
- **5% rabatu** na całodzienne zakupy za każde 500 punktów na koncie DOM

DOM
PROGRAM KORZYŚCI
LEROY MERLIN

KLUBPRO
LEROY MERLIN DLA PROFESJONALISTÓW
LEROY MERLIN

Klub PRO dla profesjonalistów
- do 10% rabatu na każde zakupy*

- szybkie i łatwe zakupy
- zamówienie przez telefon i e-mail

* Szczegóły w sklepie
LEROY MERLIN KRASNE 20A, 36-007 KRASNE, tel. 17 86 75 800

Bieżące inwestycje

W listopadzie 2022 r. zostały zakończone prace związane z dostawą i montażem dźwigu platformowego, przystosowanego dla osób niepełnosprawnych przy Ośrodku Zdrowia w Malawie. Wartość inwestycji wyniosła 76 875,00 zł. Na terenie obiektu został również powiększony parking, ułożono kostkę brukową, a wokół budynku dokonano poprawek estetycznych i funkcjonalnych. Koszt prac wyniósł 66 432,30 zł.

Dźwig platformowy przy Ośrdoku Zdrowia w Malawie

W Malawie, został rozpoczęty pierwszy etap budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej dla przysiółka Luksemburg, obejmujący budowę kolektorów grawitacyjnych B oraz C wraz z dwiema przepompowniami i kolektorami tłocznymi oraz siecią wodociągową rozdzielczą wzdłuż drogi wewnętrznej Malawa-Luksemburg. Wartość przedsięwzięcia wynosi 1 494 948,58 zł.

Droga gminna Malawa-Luksemburg w trakcie przebudowy

Natomiast w Palikówce zmierzają ku końcowi roboty budowlane związane z wymianą więźby oraz pokrycia dachu na budynku przedszkola. Całkowita wartość inwestycji to 335 452,00 zł. Planowany termin zakończenia prac to grudzień bieżącego roku.

W listopadzie br. ogłoszony został przetarg na „Budowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w Krasnem – etap I", z planowanym terminem zakończenia realizacji w I kwartale 2024 roku. Zakończone zostały również prace projektowe dla II etapu rozbudowy oczyszczalni.

Kontynuowane są prace przy rozbudowie drogi gminnej nr 108568 Malawa-Zagóra od km 0+551 do km 1+521. Obecnie wykonywane roboty są związane w wykonaniem nowej konstrukcji drogi. Równolegle trwają ostatnie prace projektowe dotyczące pozostałego odcinka drogi od km 1+521 do km 3+000. Umowny termin zakończenia inwestycji to druga połowa 2023 r.

Droga gminna nr 108568R Malawa-Zagóra w trakcie rozbudowy

Kolejną prowadzoną przez gminę Krasne inwestycją drogową jest modernizacja drogi gminnej nr 108563R Krasne-Zachód. Po ułożeniu nowej nawierzchni wykonawca rozpoczął prace wykończeniowe. Planowane zakończenie inwestycji to koniec 2022 r.

W grudniu br. zakończone zostaną kolejne inwestycje drogowe, w tym przebudowa drogi wewnętrznej na działce o nr ewid. 707/37 położonej w miejscowości Strażów i modernizacja drogi wewnętrznej na działce nr 1401 w Krasnem za łączną kwotę 604 269,55 zł.

Droga wewnętrzna na działce nr 770/37 w m. Strażów w trakcie przebudowy

D. Bazan, M. Slota

Sprawozdanie z obrad Rady Gminy Krasne

LVI sesja z dnia 29.09.2022 r.

1. Uchwała Nr LVI/425/2022 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej gminy Krasne na rok 2022.
2. Uchwała Nr LVI/426/2022 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.
3. Uchwała Nr LVI/427/2022 RGK w/s emisji obligacji.
4. Uchwała Nr LVI/428/2022 RGK w/s zamiany nieruchomości położonych w miejscowości Strażów.
5. Uchwała Nr LVI/429/2022 RGK w/s sprzedaży nieruchomości stanowiącej własność gminy Krasne (dz.ew.nr 1882/7 w Malawie).
6. Uchwała Nr LVI/430/2022 RGK w/s rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Krasne.
7. Uchwała Nr LVI/431/2022 RGK w/s Regulaminu określającego niektóre zasady wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez gminę Krasne.
8. Uchwała Nr LVI/432/2022 RGK w/s zmiany uchwały Rady Gminy Krasne NR XXIII/182/2016 z dnia 24.05.2016 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych oraz warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina Krasne.

LVII sesja z dnia 26.10.2022 r.

1. Uchwała Nr LVII/433/2022 RGK w/s dopłat do zbiorowego odprowadzania ścieków.
2. Uchwała Nr LVII/434/2022 RGK w/s dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego gminy Krasne.
3. Uchwała Nr LVII/435/2022 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej gminy Krasne na rok 2022.
4. Uchwała Nr LVII/436/2022 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.
5. Uchwała Nr LVII/437/2022 RGK w/s najmu lokalu użytkowego stanowiącego własność gminy Krasne.
6. Uchwała Nr LVII/438/2022 RGK w/s wysokości stawek podatku od nieruchomości.
7. Rada Gminy postanowiła nie obniżać średniej ceny sprzedaży drewna obowiązującej w 2023 roku.
8. Rada Gminy postanowiła aby wysokość stawek podatku od środków transportowych na 2023r. utrzymać na poziomie 2022 roku.
9. Uchwała Nr LVII/439/2022 RGK w/s upoważnienia Wójta Gminy Krasne do zaciągnięcia zobowiązań ponad kwotę określoną w budżecie gminy Krasne na 2022 rok.
10. Uchwała Nr LVII/440/2022 RGK w/s przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 9 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krasne.
11. Uchwała Nr LVII/441/2022 RGK w/s przystąpienia do sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Stary Wisłok" nr 2/2022 terenu przeznaczonego pod usługi publiczne – sportu i rekreacji w miejscowości Krasne, gminy Krasne.
12. Uchwała Nr LVII/442/2022 RGK w/s zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych.

Opracowała: Z. Berłowska

Ochrona środowiska

Więcej zieleni w gminie

Przy wsparciu marketu budowlanego Leroy Merlin, udało się upiększyć teren wokół placu zabaw i wieży widokowej w Malawie.

W akcji sadzenia roślin udział wzięli przedstawiciele Urzędu Gminy Krasne, na czele z wójtem Wilhelmem Woźniakiem i Przewodniczącym Rady Gminy Grzegorzem Nowakiem, radni z Malawy, a także pracownicy Leroy Merlin oraz Zakładu Usług Komunalnych.

Uczestnicy wspólnie zasadzili ponad 100 szt. drzew i krzewów!

M. Dziaduła

SEGREGUJ, BO WARTO

SZKŁO

Każda
zebrana tona stłuczki szklanej
to około
220 kg mniej
dwutlenku węgla
w powietrzu

TWORZYWA SZTUCZNE

Czy wiesz, że
25 butelek pet
to 1 nowy polar

MAKULATURA

1 tona
przetworzonego papieru to około
26 000 litrów
mniej wody wykorzystanej
w procesie produkcji
w porównaniu do papieru
ze ścieru drzewnego

ODPADY BIO

Powstały biogaz
z odpadów biodegradowalnych
wykorzystywany jest np. do
wytwarzania
energii cieplnej

ZMIESZANE

Wrzucamy odpady,
które nie nadają się do recyklingu

**Zakład Komunalny sp. z o.o.
w Sokołowie Małopolskim,
ul. Łazienna 7,
tel. 17 77 29 287**

PAMIĘTAJ !
by do toalety i zlewu NIE WYRZUCAĆ:

Resztek jedzenia

– zepsuta zupa czy niezjedzony makaron powinny wylądować w koszu na odpady zmieszane (wyjątkiem są posiłki roślinne, które możemy wyrzucić do bioodpadów lub kompostownika),

Oleju i innych tłuszczów

– olej pod wpływem niskiej temperatury tężeje w rurach i osadza się na nich. W połączeniu z innymi odpadami mogą spowodować całkowitą niedrożność rury, którą ciężko usunąć. Zużyty olej powinniśmy wyrzucić do kosza na odpady zmieszane. Najlepiej zebrać go z patelni przy pomocy ręcznika papierowego i wyrzucić. W przypadku większych objętości wlej olej do pustej butelki i wyrzuć do odpadów zmieszanych,

Włosów i nici dentystycznych

– większa ilość włosów i nici dentystycznych zbiera się w głębsze kłęby, które blokują rurę,

Leków

– mała ilość wyrzuconych leków do kanalizacji na pewno nie zapcha rury, ale negatywnie wpłynie na środowisko za sprawą ich składu. Substancje chemiczne mogą dostać się do wód gruntowych, zanieczyszczając je. Leki powinniśmy wyrzucać do specjalnych pojemników, które znajdziemy w wielu aptekach,

Ostrych przedmiotów

– igły, stłuczone szkło czy inne ostre przedmioty nie powinny trafiać do kanalizacji,

Podpasek, tamponów, wacików i patyczków do uszu

– toaleta to nie śmietnik, do którego możemy wyrzucić zużyte środki higieny. Jeśli nie chcemy zapchać odpływu, powinniśmy je wyrzucać do kosza na odpady zmieszane,

Niedopałków papierosów oraz prezerwatyw

– wyrzucane pety do toalety mogą doprowadzić do uszkodzenia mikroflory w oczyszczalni ścieków, a także do zapchania rury kanalizacyjnej lub uszkodzenia pomp w przepompowni ścieków,

Materiałów budowlanych

– resztki farb, cementu czy gruz mogą osadzać się w rurze kanalizacyjnej i prowadzić do jej zatkania. Ponadto substancje chemiczne przedostaną się do środowiska, powodując zagrożenie dla ludzi i zwierząt.

Akademia Crasnovia zaprasza

Akademia Piłkarska Crasnovia Krasne jest młodym, lokalnym stowarzyszeniem, w którym największą wartością są młodzi adepci piłki nożnej. Akademia prowadzi zajęcia sportowe na boiskach trawiastych obiektu Klubu Sportowego Crasnovia Krasne oraz Orliku. W okresie jesienno-zimowym treningi prowadzone są w salach gimnastycznych Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Krasnem.

Celem statutowym Akademii jest prowadzenie specjalistycznego szkolenia na zajęciach piłki nożnej oraz propagowanie zdrowego stylu życia z dala od używek i uzależnień, aktywności fizycznej, zdrowej rywalizacji, zasad fair play, jako elementów rozwoju fizycznego oraz intelektualnego wśród dzieci i młodzieży z gminy Krasne.

W realizacji naszych celów wspiera nas Gmina Krasne, dotując działalność szkoleniową w piłce nożnej wśród dzieci i młodzieży z terenu gminy Krasne. Corocznie korzystamy ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Krasne, realizując zadanie pn. „Żyj zdrowo a nie nałogowo", a w ramach programu Działaj Lokalnie edycja 2021 – również projekt pn. „Lato na sportowo".

Obecnie w Akademii Piłkarskiej Crasnovia Krasne na treningi piłkarskie uczęszcza 140 zawodników i zawodniczek w wieku od 5 do 13 lat z gminy Krasne. Prowadzimy stały nabór uczestników i serdecznie zapraszamy wszystkich chętnych na treningi! Zapisy pod nr tel. 782 664 592. Zapraszamy także do odwiedzenia i polubienia naszego profilu na Facebooku.

Przemysław Kozioł
Prezes AP Crasnovia Krasne

Rada Sportu proponuje

Swoje propozycje na rok kalendarzowy 2023 przedstawiła Rada Sportu, która działa społecznie przy Wójcie Gminy Krasne. – *Kalendarz imprez na nowy rok nie jest może mega bogaty, ale jest w czym wybierać i każdy może znaleźć w nim coś dla siebie. Opracowaliśmy go w myśl powiedzenia „tak krawiec kraje, jak materii staje"* - twierdzi przewodniczący Rady Sportu w gminie Krasne, Witold Socha.

W nowym kalendarzu znalazły się imprezy dla dzieci i dorosłych, a także dla całych rodzin. Będzie więc w czym wybierać i przebierać. Kalendarz otwiera mini turniej koszykówki dla dzieci, który zaplanowano na styczeń tuż przed koszykarskim meczem ligowym w Malawie. Na przełomie stycznia i lutego odbędzie się z kolei, na gościnnym stoku narciarskim w Strzyżowie, Rodzinna Olimpiada Narciarsko-Snowboardowa. – *Będzie to już kolejna edycja tej imprezy* – zdradza Witold Socha. – *Zawsze cieszyła się ona dużym zainteresowaniem, a rywalizacja była zacięta i emocjonująca. Myślę, że podobnie będzie i w 2023 roku, że na stoku w Strzyżowie pojawią się całe rodziny, do czego serdecznie zachęcam i już dziś zapraszam. Oby tylko pogoda nie storpedowała naszych planów* - dodaje przewodniczący Rady Sportu. Po nartach, w maju, całe rodziny przesiąść się będą mogły na rowery by wziąć udział w kolejnym Rodzinnym Rajdzie Rowerowym, z metą w Strażowie. To też impreza, która zawsze cieszyła się dużym zainteresowaniem. W czerwcu z kolei dla dzieci i młodzieży z gminy Krasne zaplanowano w Palikówce turniej sportowo-strażacki. To nowość w kalendarzu, ale organizatorzy mają nadzieję, że ta forma aktywności ruchowej, połączona z rywalizacją, przypadnie młodym ludziom do gustu.

Do gustu młodzieży z naszej gminy powinien przypaść też turniej piłki nożnej, którego organizacji podjęła się Crasnovia wraz z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Krasnem. – *To też nowa propozycja w naszym kalendarzu. A dlaczego nowa? Bo chcemy aby w tym turnieju udział wzięły tylko te dzieci, które nie trenują w klubach. Być może wśród nich odnajdziemy ukryte talenty i zachęcimy do czynnego uprawiania sportu* – mówi Witold Socha. – *Nie chcemy tu nikogo dyskryminować, wręcz przeciwnie. Osoby zrzeszone w klubach sportowych mają swoje rozgrywki. Chcemy wyjść do tych dzieciaków, które nie trenują czynnie piłki nożnej. Niech one też poczują smak turniejowego grania, radości ze zwycięstwa, a czasami doznają i goryczy porażki, bo ta przecież wpisana jest w sport.*

Z radością zwycięstwa oraz z przełknięciem gorzkiej pigułki porażki zmierzyć się będą musieli także przedstawiciele klubów piłkarskich z naszej gminy, które tradycyjnie już na początku sierpnia rywalizować będą o Puchar Wójta Gminy Krasne. Tym razem o to zacne trofeum przyjdzie im walczyć na stadionie w Palikówce.

Ostatnią imprezą, o zasięgu ogólnopolskim, zaplanowaną w kalendarzu będą czerwcowe mistrzostwa Polski w Fit Kid, które rozegrane zostaną w hali sportowej w Malawie. – *Co prawda imprezę tę wpisaliśmy do swojego kalendarza, ale czy faktycznie będziemy jej organizatorami pokaże czas. Będziemy zabiegali w Polskim Związku Gimnastyki o przyznanie nam organizacji mistrzostw Polski. Jeżeli to nam się uda, to kolejnym krokiem będzie poszukiwanie odpowiednich finansów, a co za tym idzie i sponsorów. Jak na razie zapraszamy wszystkich do wzięcia udziału w pozostałych naszych przedsięwzięciach. Myślę, że każdy znajdzie coś dla siebie. Czy narty, czy rowery. A jeżeli nie, to przynajmniej będzie dopingował swoje dzieci* – kończy przewodniczący Rady Sportu, Witold Socha.

Inf. własna

Wdzięczni za dar wolnej Ojczyzny

Tradycją już jest, że w Strażowie odbywają się gminne obchody Dnia Niepodległości. Uroczystości, zorganizowane w kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski, otworzył okolicznościowy występ w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół w Strażowie. Po nim, Proboszcz Parafii ks. Edward Wnęk odprawił uroczystą Mszę Świętą. Na koniec, uczestnicy przeszli pod pomnik Grunwaldu, gdzie wspólnie odśpiewali „Mazurka Dąbrowskiego" i oddali hołd poległym za Niepodległość naszej Ojczyzny!

Wiązanki kwiatów złożyli Wójt Gminy Krasne WIlhelm Woźniak, Radna Powiatu Rzeszowskiego Renata Gaweł, delegacja Rady Gminy Krasne w składzie Grzegorz Morycz, Jarosław Tama i Marek Magierski, delegacje OSP w Strażowie, Zespołu Szkół w Strażowie i Rady Sołeckiej.

Serdecznie dziękujemy wszystkim mieszkańcom Strażowa i Gminy Krasne - w tym Uczniom i ich Rodzinom - za przybycie, udział w obchodach i wspólnie spędzony czas. Ogromne podziękowania składamy wszystkim zaangażowanym w przygotowanie oraz przebieg obchodów Narodowego Święta Niepodległości.

G. Giedlarowiec. Fot. I. Śpiewla

Złote Gody 2022

„Kocha się naprawdę i do końca tylko wówczas, gdy kocha się zawsze, w radości i smutku, bez względu na dobry czy zły los"

Św. Jan Paweł II

Każdy Jubileusz jest okazją do świętowania, ale „Złote Gody" to Jubileusz wyjątkowy, który obchodzi się po 50 latach wspólnego pożycia małżeńskiego. To właśnie ta piękna okazja była powodem uroczystości, jaka odbyła się 25 października 2022 roku w sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Krasnem.

Za zgodność pożycia małżeńskiego, za trud pracy i wyrzeczeń dla dobra swych rodzin założonych przed pół wiekiem, Jubilaci zostali odznaczeni przez Prezydenta RP Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie. Słowa uznania pod adresem dostojnych Jubilatów, podziękowania za godne i długie pożycie małżeńskie, za piękny przykład dla młodego pokolenia oraz aktu dekoracji dokonał Wójt Gminy Krasne Wilhelm Woźniak.

W zaszczytnym gronie tegorocznych Jubilatów znaleźli się Państwo: **Maria i Stanisław Chuchla, Bogumiła i Mirosław Duda, Józefa i Jan Dudek, Danuta i Edward Flak, Maria i Zdzisław Kolano, Wanda i Tadeusz Krupa, Henryka i Stanisław Kubas, Marianna i Andrzej Nowik, Zofia i Adolf Olewicz, Anna i Józef Rydzik, Zofia i Eugeniusz Rąb, Janina i Adam Sarna, Zofia i Roman Szopa, Maria i Zdzisław Trzeciak, Teresa i Zdzisław Tymczuk, Alicja i Edward Ziaja**.

Miłym upominkiem muzycznym był występ utalentowanych podopiecznych Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Krasnem pod opieką Liliany Sendery i Macieja Szukały.

Szanownym Jubilatom składamy najserdeczniejsze gratulacje oraz życzenia kolejnych lat życia w zdrowiu, zgodzie, wzajemnej miłości i poszanowaniu oraz szacunku dzieci i wnuków.

A. Szpyrka. Fot. I. Śpiewla

Projekty zrealizowane z programu Działaj Lokalnie przy wsparciu Gminy Krasne

„Klub Aktywnego Rodzica"

Mały Wielki Krok

3 grudnia 2022 roku odbyło się spotkanie integracyjne dla uczestników projektu „Klub Aktywnego Rodzica". Zaproszeni rodzice wraz z dziećmi wzięli udział w zabawach prowadzonych przez „Animisie" oraz rodzinnych mini – sesjach fotograficznych. Nie zabrakło również Świętego Mikołaja, który rozdał prezenty dla naszych małych „Klubowiczów" i ich rodzeństwa.

Serdecznie dziękujemy naszym Darczyńcom – Dyrekcji Express Banku Spółdzielczego o. Krasne, Dyrekcji C.H. Auchan w Krasnem oraz Wójtowi Gminy Krasne za przekazanie darowizn pieniężnych i rzeczowych, z których przygotowaliśmy mikołajkowe upominki dla naszych maluchów. Serdecznie dziękujemy również Dyrekcji i Pracownikom Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Krasnem za pomoc w organizacji warsztatów i imprezy.

O wydarzeniu można przeczytać więcej na stronie internetowej Fundacji „Mały Wielki Krok" www.malywielkikrok.pl oraz na Facebooku www.facebook.com/malywielkikrok.

M. Jęczalik

Dzień Seniora w Palikówce

1 października 2022 roku w Domu Kultury w Palikówce odbyło się wyjątkowe wydarzenie zorganizowane przez Stowarzyszenie Kobiet w Palikówce. Był nim Dzień Seniora.

Impreza obfitowała w wyjątkowe atrakcje, ukazując liczne talenty pań ze Stowarzyszenia. Specjalnie dla gości odbył się pokaz mody, podczas którego panie zaprezentowały stroje wieczorowe oraz oryginalne ozdoby na głowę – fascynatory. Każda z modelek wyglądała niczym prawdziwa dama z francuskiego dworu, co z zachwytem potwierdzili zgromadzeni goście. Radości i śmiechu dostarczył także krótki skecz przedstawiony przez członkinie Stowarzyszenia o talencie aktorskim. Ze śpiewem na ustach, goście tańczyli skocznie do muzyki na żywo, przypominając sobie, jak wiele jeszcze przed nimi pięknych chwil, które z radością mogą dzielić ze znajomymi i sąsiadami.

W ramach projektu, dla mieszkańców naszej gminy, zorganizowane również zostały warsztaty kulinarne z tworzenia domowych przetworów oraz lepienia pierogów.

G. Tomaka-Ząbek

Jak się robi chleb?

„Od ziarenka do bochenka"

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Strażowianie" w kończącym się 2022 roku realizowało projekt pn. „Od ziarenka do bochenka". Uczestnikami projektu były podopieczni Zespołu Szkół w Strażowie, laureaci konkursu plastycznego pod takim samym hasłem.

W ramach inicjatywy uczestnicy poznali pracę rolnika. Odwiedzili młyn w Czarnej i piekarnię w Łące. Obserwowali przygotowanie ciasta do wypieku, oglądali różne rodzaje używanej mąki, przypraw i dodatków, choć to pewnie nigdy wcześniej nie było warte szczególnej uwagi. Z zaciekawieniem pytali o wiele urządzeń, stosowanych przy mieleniu zboża, czy produkcji pieczywa. W czasie warsztatów kulinarnych, uczyli się piec chleb, ciastka i pierniki.

Zakończeniem projektu był piknik rodzinny na „Rykowisku" w Strażowie. Była to też sposobność do spotkania całych rodzin, do wyśmienitej zabawy i wspólnego radosnego świętowania.

I. Mazur

Dzień Seniora w Palikówce

Stowarzyszenie Kobiet Krasne

Akademia rękodzieła

Stowarzyszenie Kobiet Krasne od września realizuje projekt pn. „Akademia rękodzieła", współfinansowany ze środków Działak Lokalnie, Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

W ramach tegoż projektu odbyły się warsztaty plecenia makramy, tworzenia stroików ze sztucznych kwiatów oraz dekoracji bożonarodzeniowych. Dodatkowo odbyła się również „Dyniowa potańcówka", na której przy muzyce na żywo, bawili się mieszkańcy Krasnego. Warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców, niestety ilość miejsc była ograniczona. Widzimy, że takie inicjatywy cieszą się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców, dlatego mamy nadzieję, że w przyszłości uda się Nam zorganizować podobne zajęcia.

Dzień Seniora

W dniu 29.10.2022 r. odbył się w Krasnem Dzień Seniora. Jego organizatorami byli: Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Eurogalicja", Stowarzyszenie Kobiet Krasne oraz Gmina Krasne. Tegoroczne spotkanie połączono z akcją edukacji ekologicznej. W ramach projektu pn. „Nie wyrzucaj jak leci, wszystkiego do śmieci" Stowarzyszenie EKOSKOP przypomniało uczestnikom czego nie wolno spalać w piecach oraz przybliżyło zasady segregacji odpadów domowych i kompostowania. W dalszej części spotkania Stowarzyszenie Kobiet z Palikówki przygotowało występ kabaretowy opowiadający o tym, że zawsze należy być sobą. Występ-niespodziankę muzyczną przygotowała również Oksana Korol, nasza mieszkanka. Dziękujemy najserdeczniej naszym Drogim Seniorom, którzy jak zawsze byli niezawodni. Mamy nadzieję, że również w przyszłym roku uda się po raz kolejny zorganizować takie spotkanie.

Sport to zdrowie

W listopadzie br. zakończył się także projekt „Sport to zdrowie – każdy ci to powie. Edycja 2022", który Stowarzyszenie Kobiet Krasne realizowało we współpracy z Akademią Sportu Chikara, finansowany był ze środków Gminy Krasne. W ramach projektu, dwa razy w tygodniu, w budynku przy stadionie sportowym odbywały się bezpłatne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży. Cieszyły się one ogromnym zainteresowaniem naszych najmłodszych mieszkańców. Cieszymy się, że mogli wspólnie aktywnie spędzać czas pod okiem wykwalifikowanych trenerów. Mamy nadzieję, że połknęli sportowego bakcyla i nadal chętnie będą wybierać sportowe aktywności.

K. Porada

Konsekracja kościoła w Krasnem

W 2022 roku parafia w Krasnem przeżywa 610. rocznicę jej utworzenia i 26. rocznicę poświęcenia nowego kościoła. 9 października 2022 r. był ważnym dniem dla tej wspólnoty parafialnej, gdyż dom boży wzniesiony przez przodków został oddany Panu Bogu na wyłączną własność.

Przed laty zakupiono miedzianą blachę, by wymienić dach w starym, dziś zabytkowym kościele. Parafialne referendum zdecydowało jednak o rozpoczęciu budowy nowej świątyni. Ks. prałat Władysław Szypuła w 1988 r. zainicjował powstanie nowego kościoła. Prace powoli, ale konsekwentnie posuwały się naprzód. Jego następca, ks. Adam Szymański, kontynuował budowę. Wyposażono świątynię w nowy ołtarz, ambonę, ławki i konfesjonały. Wokół budynku położono kostkę brukową. 15 sierpnia 1996 r. odbyło się uroczyste wmurowanie kamienia węgielnego i poświęcenie kościoła przez biskupa Kazimierza Górnego. Dalsze lata to budowa dzwonnicy, ogrodzenia, położenie nowej posadzki oraz upiększanie wnętrza świątyni przez kolejnego proboszcza ks. Adama Dzióbę.

W październiku 2021 r. parafia w Krasnem przeżywała wizytację kanoniczną, którą przeprowadził ks. biskup Jan Wątroba. Wówczas zrodziła się myśl, aby zarówno budynek, jak też parafian przygotować do konsekracji. Wielki zapał wiernych sprawił, że w ostatnich miesiącach świątynia i jej otoczenie nabrały blasku. Pod względem materialnym odnowione zostało tabernakulum, kinkiety, posadzka, drzwi, schody. Zakupiono nowe organy oraz sprzęty i szaty liturgiczne. Duchowo do dnia konsekracji wierni przygotowywali się przez udział w Misjach świętych, a wcześniej przez wprowadzenie relikwii św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego (w czasie konsekracji zostały umieszczone w ołtarzu).

Sam dzień konsekracji był spełnieniem pragnienia wielu osób, aby to święte miejsce oddać na chwałę Pana Boga. W południe liczna rzesza wiernych zgromadziła się na dziedzińcu wokół świątyni. W koncelebrze wielu kapłanów biskup rzeszowski Jan Wątroba rozpoczął święte obrzędy otwierając drzwi kościoła i zapraszając doń wiernych. Po uroczystym powitaniu, zostały pokropione wodą święconą zarówno ściany, jak też ołtarz. Następnie ks. biskup przekazał lektorom księgę Słowa Bożego, modląc się, aby było ono gorliwie głoszone i rozważane. W homilii wyraził wdzięczność budowniczym kościoła za to wielkie dzieło. Zachęcił obecnych parafian do troski o świątynię, a także o własne uświęcenie.

Po homilii odbył się najważniejszy obrzęd – namaszczenie ołtarza i ścian kościoła olejem Krzyżma św. Z wielkim skupieniem zgromadzeni przyglądali się tym gestom. Następnie strażacy wnieśli 5 kadzielnic i położyli je na ołtarzu. Biskup zasypując je kadzidłem modlił się, aby nasze modlitwy wznosiły się ku niebu jak dym kadzideł. Następnie zostały okadzone ściany kościoła. Po wyniesieniu kadzielnic siostry zakonne i panie z grup parafialnych położyły obrus na ołtarzu i przyozdobiły go kwiatami. Po tym obrzędzie zostały zapalone świece ołtarzowe oraz świece nad zacheuszkami (miejscami, które wcześniej zostały namaszczone świętym olejem). Dopiero wówczas świątynia rozbłysła blaskiem zapalonego światła i od procesji z darami rozpoczęła się liturgia eucharystyczna. Na zakończenie uroczystości pasterz udzielił wszystkim błogosławieństwa.

Na większą chwałę Boga wszechmogącego i ku uczczeniu Matki Bożej Wniebowziętej świątynię tę konsekrował dnia 9 października 2022 r. biskup rzeszowski Jan Wątroba. Tablica pamiątkowa tej treści umieszczona z tyłu świątyni będzie wszystkim tu modlącym się przypominać o ważnej uroczystości. Bogu niech będą dzięki za ten wielki dzień w historii krasneńskiej parafii. Niech z tego uświęconego miejsca płynie modlitwa do nieba. Niech wielu na tym świętym miejscu znajdzie wysłuchanie w potrzebach i ukojenie w trudach życia.

Inf. własna. Fot. T. Poźniak

Świetlica „Baza" w Malawie

Dzień 22 listopada 2022 r. był bardzo ważny dla Stowarzyszenia CRAS. Tego dnia zainaugurowaliśmy działalność Świetlicy „Baza" dla dzieci i młodzieży szkolnej. Było to możliwe dzięki środkom finansowym przekazanym przez Gminę Krasne w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

Świetlica działa w budynku Domu Ludowego w Malawie. Zajęcia odbywają się 3 razy w tygodniu: w poniedziałki, wtorki i czwartki w godz. 14:00–17:00. Posiadamy miejsca dla 15 dzieci w wieku od 7 do 15 lat, mieszkających w gminie Krasne. Obecnie nie dysponujemy wolnymi miejscami.

Jest to placówka wsparcia dziennego wspierająca rodzinę w opiece i wychowaniu dziecka, szczególnie taką, w której występują problemy opiekuńczo-wychowawcze. Działa na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pracownicy placówki współpracują z rodzicami, nauczycielami placówek oświatowych, pracownikami socjalnymi oraz pracownikami jednostek leczniczych, w przypadku takiej potrzeby.

Pobyt dziecka w naszej placówce jest bezpłatny oraz dobrowolny. Zasady funkcjonowania, szczegółowe zadania oraz organizację placówki określa Regulamin Świetlicy.

W świetlicy dzieci i młodzież mają możliwość aktywnego i bezpiecznego spędzania wolnego czasu. Pod okiem doświadczonej opiekunki i wspaniałej animatorki, Hani Król. Odbywają się tu kreatywne gry i zabawy, wyzwania edukacyjne, zajęcia ogólnorozwojowe. Dzieci nawiązują relacje koleżeńskie i zacieśniają przyjaźnie. Mogą skorzystać z pomocy przy odrabianiu zadań i przygotowaniu się do lekcji.

Fajną i atrakcyjną atmosferę Świetlicy tworzą także elementy materialne. Świetlica została bardzo dobrze wyposażona, m.in. w nowe meble i sprzęty, ciekawe gry i gadżety, materiały plastyczne i kreatywne. Podczas pobytu dzieci otrzymują także poczęstunek.

„Baza" to dla nich przyjazne miejsce, w którym czują się swobodnie, mogą wyrażać siebie, rozwijać swoje pasje i zainteresowania, nabywają umiejętności pokonywania codziennych trudności, niwelują deficyty w nauce, uczą się poprzez zabawę. Są zaopiekowane i wspierane.

Już pierwszy tydzień działalności Świetlicy pokazał, że jej podopieczni polubili to miejsce i swoją opiekunkę. Wspólnym szaleństwom i zabawom nie było końca. Każdy kolejny pomysł był ciekawszy od poprzedniego. A jeszcze i lekcje były odrobione!

Cieszymy się, że możemy prowadzić tą Świetlicę i tworzyć przestrzeń rozwoju oraz relacji dla dzieci i młodzieży z gminy Krasne.

Stowarzyszenie „CRAS" – Centrum Rozwoju Aktywności Społecznej
Plac Śreniawitów 9/1
35-032 Rzeszów
Tel. 784 405 402
E-mail: biuro@cras.org.pl
www: cras.org.pl

Świetlica Środowiskowa

Świetlica Środowiskowa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnem działa na terenie Gminy w 4 sołectwach. Placówka ta funkcjonuje w Szkołach i Gminnym Ośrodku Kultury i Bibliotece w Krasnem. Zajęcia na Świetlicy odbywają się w wymiarze 6 godzin tygodniowo. Placówką kieruje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnem. Zasady funkcjonowania, szczegółowe zadania oraz organizację placówki określa Regulamin Świetlicy.

Krasne:
czwartek 12:30–15:30
sobota 9:00–12:00

Malawa:
środa 13:00–16:00
czwartek 13:00–16:00

Strażów:
środa 12:30–15:30
czwartek 12:30–15:30

Palikówka:
poniedziałek 13:15–16:15
środa 13:15–16:15

Wspólnota Anonimowych Alkoholików

Wspólnota Anonimowych Alkoholików ma świadomość jak trudno jest w obecnej sytuacji osobom uzależnionym radzić sobie z ich problemem.

Zwracamy się z prośbą o poinformowanie osób poszukujących pomocy na terenie województwa podkarpackiego o możliwości kontaktu i spotkań z członkami Wspólnoty AA za pośrednictwem telefonu czy Internetu.

Lokalny (teren województwa podkarpackiego) telefon kontaktowy Wspólnoty Anonimowych Alkoholików – **506 907 988** – dostępny jest w każdy dzień tygodnia, w godzinach 18:00–20:00. Pod tym numerem osoby potrzebujące pomocy mogą porozmawiać, otrzymać wsparcie i informacje dotyczące funkcjonowania AA. Udzielamy także informacji o naszych spotkaniach. Nasza strona **www.aapodkarpacie.pl** jest nieustannie aktualizowana. Znajdują się na niej informacje dotyczące możliwości dołączenia do Wspólnoty AA, naszych spotkań (aapodkarpacie.pl/spis-mitingow/#A1), a także informacje dla terapeutów i innych osób zainteresowanych lokalnymi działaniami AA. Osoby preferujące kontakt za pomocą poczty elektronicznej zachęcamy do skorzystania z adresu **pomoc@aapodkarpacie.pl**.

Nasze spotkania na terenie województwa podkarpackiego odbywają się już w formie stacjonarnej, z zachowaniem odpowiednich zasad anonimowości. Zapraszamy osoby potrzebujące na mityngi.

Informujemy, że praktykujemy również organizowanie „spotkań informacyjnych" - dla instytucji (osób) mających styczność z osobami uzależnionymi od alkoholu (placówki lecznicze, policja, parafie), na których to spotkaniach dostarczamy informacje o zasadach funkcjonowania Wspólnoty AA.

Inf. własna

Punkt Informacyjno - Kontaktowy
Wspólnoty Anonimowych Alkoholików
ul. Dąbrowskiego 5
35-033 Rezszów

JEDNOŚĆ SŁUŻBA AA ZDROWIENIE

Przyjdź do nas w każdy Wtorek w godz. 18-20

Znajdź najbliższy mityng
na stronie aapodkarpacie.pl
napisz do nas pomoc@aapodkarpacie.pl

Zadzwoń:
+48 506 907 988 - pomoc w problemie
(codziennie w godz. 18-20)
+48 801 033 242 - ogólnopolska infolinia

aapodkarpacie.pl

Profilaktyka tańsza od leczenia

Fundacja na Rzecz Psychoprofilaktyki Społecznej PRO-FIL w 2022 r. prowadzi na terenie gminy działania w ramach zadania publicznego „Profilaktyka tańsza od leczenia" finansowanego ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022r. Program skierowany jest do przedstawicieli różnych grup społecznych: uczniów szkół podstawowych, rodziców, nauczycieli, przedstawicieli organizacji.

Do końca września odbyły się:

- Warsztaty z zakresu profilaktyki uniwersalnej – profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych – 30 warsztatów.
- Warsztaty dotyczące zapobiegania agresji i przemocy rówieśniczej – 42 warsztaty.
- Działalność edukacyjno-profilaktyczna na rzecz zwiększenia kompetencji wychowawczych rodziców/ opiekunów – 2 szkolenia dla rodziców połączone z opieką nad dziećmi.
- Cztery szkolenia dla nauczycieli doskonalących ich kompetencje w zakresie pracy profilaktycznej.
- Szkolenie dla przedstawicieli organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom i patologiom społecznym.
- Realizowana jest kampania informacyjno-edukacyjna na temat zjawiska przemocy w rodzinie (kampania rozpoczęła się w sierpniu i potrwa do końca roku kalendarzowego).

Realizowane są również bezpłatne zajęcia pozalekcyjne o profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży dotyczące profilaktyki uzależnień, w tym programów opiekuńczo-wychowawczych, jako zagospodarowanie czasu wolnego. Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii są takie, aby zapewniać dzieciom i młodzieży alternatywne formy spędzania wolnego czasu, oferując zajęcia pozalekcyjne o charakterze artystycznym, ogólnorozwojowym oraz wspierające ich rozwój interpersonalny. Zaplanowano łącznie do zrealizowania w 2022 r. - 320 godzin warsztatów.

Zajęcia odbywają się na terenie 4 szkół w gminie Krasne i obejmują m.in.: zajęcia plastyczne, przyrodniczo-ekologiczne, warsztaty promujące zdrowie, a także zajęcia z języka angielskiego dla najmłodszych, zajęcia sportowo-rekreacyjne, zajęcia plastyczno-kulinarne, doświadczenia przyrodnicze.

Inf. własna

Jesień w przedszkolu w Krasnem

Jesień w Przedszkolu w Krasnem obfitowała w wiele wydarzeń aktywizujących dzieci i rodzców.

W październiku po uroczystym pasowaniu, do grona przedszkolaków dołączyły dzieci z grup: Żabki, Rybki oraz Kotki. Najmłodsi z wielkim entuzjazmem prezentowali poznane wiersze i piosenki udowadniając, że zasługują na tytuł Przedszkolaka.

Zgodnie z naszą tradycją, w ramach promocji zdrowego odżywiania i utrwalenia wiadomości o owocach z rodzimych sadów, dzieci we wszystkich grupach samodzielnie przygotowywały pyszną i zdrową sałatkę owocową.

Uroczystością, która skupiła uwagę dzieci i rodziców był Bal Jesienny, podczas którego wszyscy w przepięknych, barwnych przebraniach przenieśliśmy się do kolorowego lasu pełnego liści, grzybów i zwierząt przygotowujących się do nadejścia zimy. W całym przedszkolu słychać było co krok, dźwięki radosnych piosenek, przy których z uśmiechami na twarzach, bawili się nasi wychowankowie.

A że zabawy nigdy nie jest za wiele, w listopadzie w całym przedszkolu świętowaliśmy Dzień Pluszowego Misia, który jak wiemy jest nieodzownym kompanem, każdego przedszkolaka. Były opowieści o znanych z bajek misiach, prezentacja swojego pluszowego przyjaciela, portrety, zabawy ruchowe oraz degustacja „ misiowego przysmaku" – miodku.

Zwieńczeniem naszego imprezowego nastroju była zabawa andrzejkowa, która tradycyjnie jest organizowana z okazji imienin św. Andrzeja. W tym dniu, oczywiście z przymrużeniem oka, wróżymy, czarujemy, rywalizujemy w konkursach a przede wszysztkim wyśmienicie bawimy się wspólnie z kolegami i koleżankami z innych grup, bo nic tak nie łączy i integruje jak spontaniczna, beztroska zabawa.

Wszystkich czytelników, którzy chcieliby śledzić nasze aktywności zapraszamy do odwiedzania przedszkolnej strony internetowej.

M. Andreasik-Krzywonos, G. Danak

Dawno, dawno temu...

Dziecko w wieku przedszkolnym jest wrażliwe na wszystkie formy sztuki, a na jego psychikę szczególnie oddziałuje literatura. Książki są źródłem niewyczerpanych wrażeń, przeżyć i wzruszeń; uczą mowy ojczystej, rozwijają zainteresowania, pomagają dzieciom w przyswajaniu treści programowych.

„Dawno, dawno temu, za górami, za lasami..." tak bardzo często zaczynają się baśnie, które opowiadamy dzieciom w przedszkolu. Z baśni płynie do dziecka nadzieja, że wiele potrafi, może, umie, ale też że wiele musi się jeszcze nauczyć, poznać i zrozumieć.

Dlatego tradycją przedszkolaków z Malawy stały się obchody Dnia Postaci z Bajek, a także częste wizyty w lokalnej bibliotece. We współpracy nauczyciel- rodzic dzieci zawsze mają pięknie dopracowane stroje, potrafią o nich opowiadać: dlaczego?, skąd?, w jakim celu?. Nasze przedszkolaki czerpią ogromną radość i satysfakcję z tego, że dane im jest na parę chwil „przeistoczyć" się w ulubioną postać z bajki. Wtedy dzieci rozszerzają wiedzę o życiu, świecie, ludzkich charakterach i stosunkach społecznych. Kształtują postawy moralne, a śledząc wątki baśniowe rozwijają wyobraźnię i zamiłowanie do literatury.

M. Skrzekut

Dzień Uśmiechu w Palikówce

Radość i uśmiech powodują, że nasza codzienność staje się bardziej kolorowa. Zarówno dzieci jak i dorośli dążą do tego, aby każdy dzień był pełen radości.

Dlatego z okazji Światowego Dnia Uśmiechu Gminne Przedszkole w Palikówce zorganizowało dla przedszkolaków inscenizację utworu J. Tuwima pt. „Rzepka", w wykonaniu najbliższych z rodzin przedszkolaków i pracowników przedszkola. W rolę narratora wcieliła się pani Agnieszka z biblioteki w Palikówce. Odgrywane role były zaskoczeniem dla dzieci. Ciekawe i pomysłowe kostiumy, gra aktorska uczestników i ich zaangażowanie wzbudziły mnóstwo pozytywnych emocji i zachwytu. Śmiechom i oklaskom nie było końca.

W naszych głowach rodzą się nowe pomysły na następne ciekawe inicjatywy i mamy nadzieję, że rodzice przedszkolaków znowu chętnie włączą się w ich realizację.

E. Kopeć, A. Staniszewska

Dobra zabawa i edukacja w Strażowie

Skarby jesieni

Jesień to piękna pora roku ze względu na kolorystykę i obfitość darów, których nie sposób nie wykorzystać do zabawy i nauki z dziećmi. A koncepcji na to jest wiele.

W przedszkolu w Strażowie każda grupa realizowała różne pomysły. W salach powstały piękne kąciki przyrodnicze, w których znalazły się kolorowe liście, żołędzie, kasztany, orzechy, szyszki a także grzyby, owoce i warzywa. Skarby te zostały zebrane na spacerach, podczas zabaw w ogrodzie przedszkolnym, czy przyniesione przez dzieci z domu.

Oprócz dekoracji, dary jesieni wykorzystaliśmy do ciekawych zabaw i zajęć dydaktycznych. Dzieci stworzyły piękne prace plastyczne. Były również przydatne do zajęć matematycznych, sensorycznych, manipulacyjnych, a także ruchowych i muzycznych., również do degustacji i rozpoznawania smaków i zapachów.

Zajęcia z wykorzystaniem skarbów jesieni są inną, ciekawą formą pracy z dziećmi, które traktują je jako dobrą zabawę, zachęcającą do twórczego myślenia, pomagającą kształtować umysły, usprawniać motorykę dużą i małą, ćwiczyć celność. Nasze przedszkolaki polubiły jesień i jej dary, ale jednakże przygotowujemy się do nadejścia kolejnej pory roku, na którą dzieci czekają z niecierpliwością.

P. Łączak

Fot. Archiwum GP Strażów

Międzynarodowy Dzień Postaci z Bajek

To nietypowe święto niesie za sobą nie tylko chęć docenienia bajek i ich twórców, ale i wartości edukacyjne. To dobra okazja, by zachęcić najmłodszych do czytania bajek, a co za tym idzie rozwijania wyobraźni, pamięci, zdobywania wiedzy na różne tematy, poznawania nowych słów czy kształtowania właściwych postaw moralnych.

Gminne przedszkole w Strażowie, w tym dniu odwiedził ulubieniec dzieci – Minionek. Oprócz wywołania uśmiechu i ogromnej radości wśród dzieci, dla wszystkich przedszkolaków przyniósł coś słodkiego.

K. Sroczyk

Patriotyczny listopad w SP w Krasnem

Narodowe Święto Niepodległości uczczone zostało w szkole w Krasnem czwartą już odsłoną Gminnego Konkursu Recytatorskiego Poezji Patriotycznej „Serce mam biało-czerwone", uroczystą akademią oraz akcją „Szkoła do hymnu".

9 listopada odbył się IV Gminny Konkurs Recytatorski Poezji Patriotycznej „Serce mam biało-czerwone", którego organizatorem jest Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krasnem. Honorowy Patronat nad konkursem objął już tradycyjnie Instytut Pamięci Narodowej oraz Gmina Krasne.

Uczestników recytatorskich zmagań oceniało jury w składzie: Katarzyna Kyc – historyk Instytutu Pamięci Narodowej Oddziałowego Biura Edukacji w Rzeszowie, Zdzisław Stokłosa – poeta, autor tomików poezji „Z duszą na ramieniu" i „Dotyk myśli" oraz Mikołaj Kantorowski – poeta, a także współzałożyciel grupy rekonstrukcji historycznej „Zgraja Banitów i Renegatów".

Jurorzy przyznali nagrody w trzech kategoriach wiekowych: klasy I-III, klasy IV-VI oraz klasy VII-VIII. Wyniki konkursu dostępne są na stronie ZSP Krasne. Uroczystą galę poprowadzili uczniowie klas ósmych – Klaudia Przybyło i Wojciech Leśko. Organizatorzy składają serdeczne podziękowania recytatorom, nauczycielom, sponsorom, wolontariuszom oraz wszystkim, którzy włączyli się w organizację i uświetnienie tego wydarzenia.

Natomiast 10 listopada nauczyciele i uczniowie Szkoły Podstawowej w Krasnem zebrali się na uroczystej akademii, by uczcić 104 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

Widownia mogła wysłuchać programu słowno-muzycznego składającego się z recytacji wierszy patriotycznych oraz znanych pieśni o tematyce żołnierskiej, które uatrakcyjnione zostały występem szkolnego chóru i zespołu instrumentalnego. Przed publicznością zaprezentowali się laureaci szkolnego etapu IV Gminnego Konkursu Recytatorskiego Poezji Patriotycznej „Serce mam biało-czerwone".

Program artystyczny przygotowały: Krystyna Ponulak i Elżbieta Zakorczmenna, za oprawę muzyczną odpowiadał Mariusz Koziołkiewicz, a dekoracje były dziełem Ewy Moniak-Różańskiej.

Po zakończonej akademii rozbrzmiał za sprawą całej społeczności szkolnej „Mazurek Dąbrowskiego" odśpiewany w ramach akcji „Szkoła do hymnu".

I. Rządecka-Mikołajczyk
Fot. Archiwum ZSP Krasne

Zakręcona działalność czytelnicza w Krasnem

W bibliotece szkolnej ZSP Krasne wiele się dzieje. Tylko w ciągu 3 miesięcy zorganizowałyśmy:

- lekcje biblioteczne,
- escape room „Najpiękniejsza dynia Halloween",
- spotkanie autorskie z Wojciechem Widłakiem w ramach Ogólnopolskiej akcji „Czytamy z sercem",
- spotkanie z lekarzem medycyny rodzinnej Agnieszką Szmidt-Trzeciak w ramach Ogólnopolskiej akcji „Czytamy z sercem".
- ogólnopolską akcję bicia rekordu na przerwie „Przerwa na czytanie", w czasie której odbyło się spotkanie czytelnicze z przedstawicielką Księgarni Nova dla klas 1-3. pt. „Dlaczego czytamy i co nam daje czytanie".
- wycieczkę biblioteczną do Wypożyczalni Głównej WiMBP w Rzeszowie i na Świąteczne Targi Książki w Rzeszowie, w której wzięli udział uczniowie z klas 5-8,
- konkursy szkolne: konkurs czytelniczy „Konopnicka – życie i twórczość" dla klas 4-8 (zadaniem uczniów było wypełnienie 3 kart pracy na temat życia i twórczości Marii Konopnickiej) oraz konkurs literacko-plastyczny „List do Świętego Mikołaja" dla klas 1-4 (zadaniem uczniów było napisanie/narysowanie listu do Świętego Mikołaja),

Nasi uczniowie wzięli udział również w pozaszkolnych konkursach regionalnych, wojewódzkich czy ogólnopolskich:

- I Wojewódzki Konkurs Plastyczny ILUSTRATOR pt. „Stefek Burczymucha" dla klas 1-3, organizowany przez Bibliotekę Publiczną w Malawie,
- konkurs plastyczny „Lasowiackie wzory – zakładka do książki" dla klas 1-8, organizowany przez Oddział dla Dzieci i Młodzieży w Rzeszowie,
- Ogólnopolski projekt Wielka Liga Czytelników dla klas 1-8,
- Ogólnopolski projekt edukacyjny „Tajna Misja Zwiadowców".

Działają u nas dwa kluby czytelnicze, do których należą uczniowie z klas 1-3. W ramach Klubu Czytelnika dzieci biorą udział w Międzynarodowym Projekcie Edukacyjnym wspierającym rozwój czytelnictwa „Lekturki spod chmurki".

Wzięłyśmy również udział w Ogólnopolskiej akcji „BOOM2! Na komiksy i gry planszowe w bibliotece", dzięki czemu otrzymaliśmy bezpłatnie komiksy i gry logiczne dla dzieci i młodzieży.

W tym roku otrzymałyśmy dofinansowanie z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, dzięki czemu nasz księgozbiór wzbogacił się o nowości z literatury dziecięcej i młodzieżowej, komiksy, lektury, literaturę popularnoanukową i brakujące części serii książkowych.

W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa stworzyłyśmy projekt edukacyjny „Maraton czytelniczy" dla klas 1-8, który zakończy się dopiero w maju. Celem projektu jest: promowanie czytelnictwa, rozwijanie nawyku regularnego czytania, poszerzanie horyzontów i rozbudzanie motywacji. Zadaniem uczniów jest przeczytanie minimum 1 dowolnej książki w miesiącu i uzupełnienie do niej Karty recenzji.

Zapraszamy do obserwowania nas na Facebooku Biblioteki oraz na stronie szkoły.

K. Turek

Inicjatywy w SP w Palikówce

Akcja BohaterOON

Szkoła Podstawowa w Palikówce wzięła udział w projekcie BohaterON w Twojej Szkole, którego głównym zadaniem jest upamiętnienie, uhonorowanie i bezpośrednia pomoc uczestnikom Powstania Warszawskiego, edukacja społeczeństwa, a także promocja patriotycznych postaw i historii Polski XX wieku.

Pierwszym etapem projektu było wykonanie przez uczniów wpisów na portalu internetowym oraz dołączenie prac graficznych, które upamiętniały bohaterów walczących o naszą wolność. Dzieci bardzo licznie przygotowały piękne kartki-laurki, które zostaną przekazane powstańcom. Drugim etapem projektu było przeprowadzenie lekcji tematycznej na podstawie scenariusza przygotowanego przez Fundację Rosa, organizatora akcji.

W tych trudnych czasach projekty takie jak BohaterON w Twojej Szkole są bardzo ważnym elementem życia placówki. Dzieci samodzielnie poszukują informacji na temat naszej historii oraz bohaterów. Opiekunem akcji w szkole był Przemysław Basak.

Duże podziękowania należą się dyrektorowi szkoły, Waldemarowi Kurpasce, za zaangażowanie oraz pomoc w realizacji projektu.

P. Basak

Dzień bez plecaka

Z inicjatywy Samorządu Uczniowskiego w Szkole Podstawowej w Palikówce młodzież zdecydowała się przynieść swoje szkolne pomoce we wszystkim, co możliwe z wyjątkiem plecaka. Nasi uczniowie popisali się tego dnia wyjątkową fantazją. Zamiast plecaków, wykorzystali oni m.in. walizki, koszyki sklepowe, skrzynki na narzędzia, deskorolkę. Kreatywność w tym przypadku nie miała granic.

Dzień Postaci z Bajek

4 listopada w Szkole Podstawowej w Palikówce klasy 1-3 świętowały Dzień Postaci z Bajek. Uczniowie przebrali się za swoich ulubionych bohaterów m.in. Batmana, Elzę czy Myszkę Miki. Nie zabrakło również Minionka. W tym dniu szkole było wyjątkowo, kolorowo i radośnie.

M. Dudziak

Obchody 11 listopada

9 listopada w szkole w Palikówce odbyły się obchody Święta Niepodległości, które przypadają na dzień 11 listopada. W tym roku mijała 104. rocznica tego ważnego wydarzenia.

Dzięki klasom 6 i 8 mieliśmy okazję przypomnieć sobie kontekst historyczny budzącej się nowej Polski w 1918 roku. To była także świetna okazja do odśpiewania pieśni patriotycznych, które dodawały siły naszym przodkom w walce o odzyskanie wolności.

Warto tu zacytować słowa marszałka Józefa Piłsudskiego: *Naród, który nie szanuje swej przeszłości, nie zasługuje na szacunek teraźniejszości i nie ma prawa do przyszłości*, z których jasno wynika, jak ważna jest pamięć o czasach przeszłych.

Każde takie święto jest idealną okazją do przypomnienia sobie o trudnych dziejach naszej ojczyzny oraz do budowania patriotyzmu wśród młodych ludzi.

Za przygotowania artystyczne młodzieży odpowiedzialne były panie: A. Kurpaska i J. Durak.

K. Tarnawska

Projekty w SP w Malawie

W ślad za Łukasiewiczem

Ciemność nocy, zwłaszcza w przestrzeniach miejskich, rozświetlają współcześnie miliony neonów. W XIX wieku nie było alternatywy dla kopcących lamp olejowych. Lampa naftowa, poprzedniczka żarówki, była więc rewolucją dla życia społecznego i gospodarczego oraz krokiem ku kolejnym wynalazkom. Sprezentował ją światu w 1853 roku Ignacy Łukasiewicz. Sejm RP ustanowił go jednym z patronów roku 2022. Właśnie teraz przypada bowiem 200. rocznica urodzin tego wybitnego Polaka. Ignacy Łukasiewicz jest szczególnie bliski uczniom z Podkarpacia, gdyż wynalazca pochodził właśnie z tego regionu. W Bóbrce koło Krosna, otworzył pierwszą na świecie kopalnię ropy naftowej.

Z inspiracji wynalazkiem Łukasiewicza zorganizowano w Zespole Szkół w Malawie konkurs. Młodzi konstruktorzy mieli do wykonania model lampy naftowej, do której musieli dołączyć opis elementów i sposób działania. Być może konkurs związany z działalnością pioniera świetlnej rewolucji pobudzi wynalazczą naturę wśród przedstawicieli kolejnego pokolenia.

Z Malawy do Afryki

W październiku w Zespole Szkół w Malawie zainicjowano projekt edukacyjno-pomocowy „Na ratunek dzieciom w rogu Afryki" pod patronatem UNICEF. Akcji, której głównym celem jest niesienie pomocy takim ubogim państwom, jak Somalia, Kenia czy Etiopia, towarzyszy szereg działań. W ramach Światowego Dnia Życzliwości i Pozdrowień przypadającego na 21 listopada zorganizowano „okazjonalną pocztę" – uczniowie, kupując specjalnie na tę okazję

zaprojektowane kartki, nie tylko mogli przesłać komuś miłe słowo, ale także wspomóc akcję pomocy dzieciom z Czarnego Lądu. Przed nami kolejne etapy projektu – kiermasze: bożonarodzeniowy i walentynkowy.

Serce rośnie, patrząc na zaangażowanie uczniów chcących nieść pomoc tym, którzy są w gorszej sytuacji. Dziękujemy całej społeczności szkolnej i zapraszamy do udziału w kolejnych odsłonach projektu.

M. Maciejowska

Choinka jak ze snu

W tegorocznej edycji konkursu wzięło udział 1 297 artystów z 145 placówek z terenu województwa podkarpackiego oraz 15 zgłoszeń prywatnych. Konkurs przebiegał w trzech kategoriach wiekowych i obejmował twórców w wieku od 6 do 15 lat.

Oceny prac konkursowych dokonała Komisja Konkursowa w składzie: Justyna Błońska – artysta plastyk, Zuzanna Rogala – plastyk, Irena Tuszyńska – plastyk, Ireneusz Śpiewla – dyrektor GOKiB, Maciej Śliwiak – kurator konkursu

Kryteriami w ocenie złożonych prac były: interpretacja tematu konkursu, oryginalność ujęcia tematu, walory artystyczne (kompozycja, gama kolorystyczna, technika wykonania), estetyka wykonania, samodzielność wykonania

Po wnikliwej obserwacji i ocenie prac komisja przyznała 31 nagród, 14 wyróżnień oraz 8 wyróżnień dla dzieci ze szkół specjalnych.

Z naszej gminy: I nagrodę otrzymała **Kornelia Czech** ze Szkoły Podstawowej w Palikówce, III nagrodę otrzymała **Blanka Szmuc** z Zespołu Szkół w Malawie, III nagroda **Małgorzata Słoma** Krasne.

I. Śpiewla

Słodki słoik

Jaką funkcję mają dzisiaj własnoręcznie robione przetwory domowe? Wiele osób postrzega przygotowywanie ich, jako urozmaicenie posiłków, jako pasję, a odkrywanie kolejnych receptur i produktów traktuje jak ekscytującą przygodę. Dla innych samodzielne gotowanie jest sposobem na wprowadzanie zdrowych nawyków żywieniowych wśród swoich bliskich, lub jest drogą do zaspokojenia głodu. Dla Jurorów oceniających zgłaszane w konkursie słoiki ważny jest smak, konsystencja, czy możliwości wykorzystania w kuchni. Nie bez znaczenia jest też ilość, dostępność i jakość użytych składników.

W tegorocznej V edycji konkursu zwyciężyły: Sałatka mexicana oraz Dżem z czarnej porzeczki. Gratulujemy Paniom Natalii i Joannie oraz wszystkim nagrodzonym i wyróżnionym w konkursie.

L. Hajduk

SAŁATKA MEXICANA (PIKANTNA)

Składniki:

- 5 kg papryki pokroić w paski,
- 1 kg cebuli pokroić w kostkę,
- 1,5 kg marchwi pokroić w kostkę i ugotować do miękkości.

Zalewa:

- 2 szklanki oleju,
- 4 szklanki cukru,
- 1 szklanka octu,
- 4 łyżeczki pieprzu mielonego,
- 4 łyżeczki papryki mielonej ostrej,
- 4 łyżeczki soli,
- 2 przeciery pomidorowe z Pudliszek.

Zalewę zagotować, dodać cebulę, dusić aż zmięknie. Następnie dodać paprykę. Jak będzie miękka – dodać marchew. Wszystko zagotować. Gorące wkładać do słoików. Pasteryzować.

Smacznego!

Kukły

XIV Konkurs Plastyczno –Teatralny „KUKŁY" przeszedł do historii. Po raz kolejny pacynki, marionetki, kukły i maski opanowały Krasne. Konkurs miał na celu poznanie technik budowy lalek teatralnych, rozwój twórczości dzieci i młodzieży, popularyzacje różnorodnych form plastycznych i teatralnych, konfrontacje dorobku artystycznego, wymianę pomysłów oraz integrację w twórczym działaniu.

Finał imprezy odbył się 14 października br. już po raz czternasty. Uczestnicy konkursu mieli za zadanie skonstruowanie własnej lalki (teatralnej) bądź maski nawiązującej do podanej tematyki konkursu. W tym roku myślą przewodnią były: postaci superbohaterów, wojowników, rycerzy (także ich żeńskie odpowiedniki) w literaturze i filmie. Wszystkie prace były oceniane przez profesjonalne jury, które wyłoniło zwycięzców. Zwieńczeniem konkursu było przedstawienie Teatru Pacynka Krasnego, który pokazał sztukę „O smoku kraśnieńskim" w reż. Macieja Szukały.

Na tegoroczne „Kukły" nadesłano prace (58 lalek i masek) z całego województwa podkarpackiego. Wiele z nich odznaczało się wysoką wartością artystyczną, a jury bardzo chwaliło nieszablonowe podejście do tematu, oryginalność, funkcjonalność, nowe techniki animacji oraz estetykę wykonania. Jednocześnie komisja nakłaniała do większej odwagi w poszukiwaniach rozwiązań konstrukcyjnych, samodzielność w wykonywaniu prac oraz eksperymentowanie z nowymi formami. Młodzi twórcy korzystali z różnych technik teatralnych (maska, kukła, marionetka, pacynka, techniki łączone) i plastycznych (np. papier marche, wyszywanka, masa solna, przetwarzanie plastiku, drewna itp.). Po wręczeniu nagród uczestnicy konkursu chętnie oglądali swoje prace i wymieniali między sobą spostrzeżenia.

Już czekamy na 15. jubileuszową edycję konkursu!

M. Szukała. Fot. I. Śpiewla

Pracownia plastyki

Pracownię Plastyki Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Krasnem przez ostatnie 25 lat prowadziła Irena Tuszyńska. Dla bardzo wielu podopiecznych nie tylko instruktor od malowania, lecz również bratnia dusza, troszkę ciocia, czasem przyjaciółka, zawsze osoba inspirująca, zachęcająca do wytrwałości i pracy nad własnym twórczym warsztatem, o żelaznych zasadach. Z końcem października 2022 r., pani Irenka przeszła na emeryturę. Było nam - pracownikom GOKiB Krasne, niezmiernie miło, że mogliśmy współpracować przez te długie lata.

Dziękujemy za lata inspiracji, twórczej pracy, organizacji konkursów, plenerów, działań artystycznych. Wychowania twórczego dzieci, młodzieży i dorosłych w atmosferze obłoków wyobraźni przelewanej na materię, strukturę, papier. Dziękujemy.

A w pracowni rozgościli się nowi Instruktorzy:

Maciej Śliwiak - absolwent Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego - kierunek Grafika. Dyplom obronił 2018 roku w Pracowni Druku Płaskiego prof. Marka Olszyńskiego, dr Magdaleny Uchman oraz Pracowni Multimedialnej pod okiem prof. Marka Olszyńskiego. Interesuje się tajemnicami sztuki w szerokim pojęciu. Skupia uwagę na malarstwie, grafice, rzeźbie, rysunku oraz filmie. W swoich pracach często posługuje się tematyką

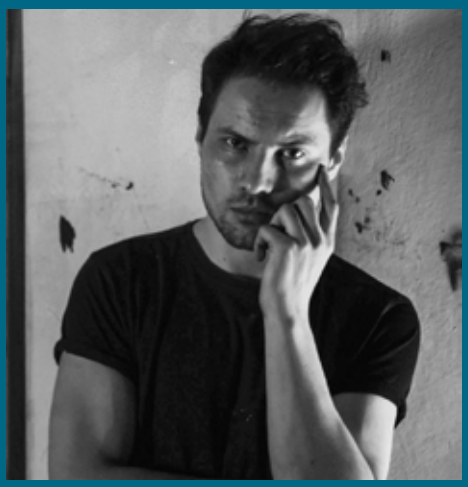

związaną z człowiekiem, od przedstawień portretowych po figurację. W twórczości istotnym dla niego jest gest, ekspresja oraz intuicja. Punktem wyjścia są wykonane przez niego fotografie reportażowe, które później poddaje licznym deformacjom i przekształceniom na język malarski. Posługuje się formą, budując swoje impresje artystyczne za pomocą silnych kontrastów, plam oraz linii, wyróżniająca jest wielowarstwowość płaszczyzn. Jego twórczość ma charakter ekspresjonistyczny. Uczestnik wielu plenerów i projektów artystycznych. Jego prace znajdują się w prywatnych zbiorach w Polsce i za granicą m.in. Austrii, Francji, Wielkiej Brytanii, Włoszech, USA.

Piotr Pomianek - w roku 1989 ukończył Liceum Plastyczne w Rzeszowie (specjalizacja metaloplastyka). Następnie w latach 1989-1990 studiował rzeźbę na Wydziale Malarstwa, Grafiki i Rzeźby Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu, w pracowni prof. Józefa Petruka. W latach 1990-1994 studiował na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na Wydziale Rzeźby. Dyplom („Sarkofag") wykonał pod kierownictwem prof. Stefana Borzęckiego. Zajmuje się małą formą rzeźbiarską, projektowaniem nietypowej biżuterii, rzeźbą sakralną oraz ceramiką. Jego prace znajdują się w kościołach (kościół Oo. Bernardynów w Rzeszowie, kościół oo. Pijarów w Rzeszowie, Kościół w Krasnem – figury ukrzyżowanego Jezusa oraz w prywatnych zbiorach). Obecnie prowadzi zajęcia jako instruktor plastyki w różnych ośrodkach kulturalnych. W GOKiB w Krasnem od grudnia 2022 będzie prowadził zajęcia z ceramiki oraz renowacji starych mebli.

L. Hajduk

5 lat minęło

Orkiestra dęta w Krasnem istnieje już 5 lat. Koncert, z 19 listopada 2022r. miał zaprezentować historię tej formacji i przybliżyć ich działalność.

Koniec 2016 roku, wyznacza datę reaktywacji orkiestry dętej. Pierwszym sprawdzianem możliwości był występ w Kościele parafialnym w Krasnem. Zaś oficjalnie orkiestra rozpoczęła swoją działalność 2 stycznia 2017 roku z kapelmistrzem Danielem Chwajołem. Początek działalności opierał się w głównej mierze na pozyskiwaniu nowych członków oraz na zapewnianiu oprawy muzycznej różnym lokalnym uroczystościom. Początkowo niewielki skład zasiliło kilkoro młodych muzyków. Są oni z nami do dnia dzisiejszego. Następnym krokiem w rozwoju orkiestry, jest do dziś kontynuowane, nauczanie gry na instrumentach dętych nowych osób. Instruktorem, który podjął się tego trudnego zadania jest Michał Bielecki. Młodzi adepci muzyki, po zakończeniu wstępnego etapu nauczania dołączają do składu orkiestry. Bardzo ważnym i koniecznym dla orkiestry, jest pozyskiwanie środków na naprawy, remonty i zakupy instrumentów. Jest to możliwe dzięki wsparciu władz gminnych oraz dyrektora ośrodka kultury. Przez pierwsze dwa lata działalności orkiestra uświetniała swoją oprawą muzyczną wiele wydarzeń patriotycznych, kulturalnych, religijnych i okolicznościowych gminy Krasne, a wraz ze wzrostem ilości muzyków pojawił się pomysł rozszerzania repertuaru o utwory muzyki rozrywkowej i filmowej. Było to nowe doświadczenie dla muzyków, pozwalające rozwinąć się im jeszcze bardziej. Czas pandemii muzycy wykorzystali na indywidualną pracę, doskonalącą ich umiejętności.

Skład orkiestry w 2018 roku

Z czasem działalność orkiestry zaczęła wykraczać poza teren gminy Krasne. W 2021 roku muzycy wzięli udział w Festiwalu Orkiestr Dętych "Odgłosy Podkarpacia" w Markowej. Był to dla orkiestry pierwszy festiwal, w którym wystąpili przed większą publicznością. W okresie zimowych świąt, a we współpracy z firmą Metkom, nagrali pierwszy teledysk.

Rok 2022 okazał się równie pracowitym rokiem dla muzyków. Poza stałymi imprezami i uroczystościami, orkiestra rozpoczęła przygotowania do Festiwalu Musztry Paradnej Consavia, który miał miejsce w Rzeszowie. Była to nowość i ogromne wyzwanie dla muzyków, orkiestra nie tylko gra i maszeruje, lecz również wykonuje rozmaite figury i układy w czasie marszu, co w sposób znaczny poprawiło prezencję orkiestry.

Obecnie orkiestra to 30 osób grających na różnych instrumentach dętych, w wieku od 11 do 70 lat, wspólnie muzykujących i wspierających się w doskonaleniu swoich umiejętności.

Jubileusz to też sposobność do podziękowań. Osobie, która uwierzyła w potencjał mieszkańców i kierowanej przez siebie organizacji – Justynie Pretorius-Kantorowskiej, wierzymy że nadal jest z nami. Dziękujemy przede wszystkim muzykom – członkom Orkiestry Dętej, za wytrwałość, za poświęcany czas i za chęci. Następnie ich rodzinom i domownikom. Wójtowi Gminy Krasne za okazywane wsparcie oraz dyrektorowi Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Krasnem – Ireneuszowi Śpiewli. Podziękowania należą się także sponsorom, którzy pomagali w rozwoju orkiestry. Dziękujemy firmom Metkom i Cegielni Grabarz. Zapraszamy na kolejne koncerty.

M. Bielecki

Fot. Archiwum Orkiestry Dętej w Krasnem

Skład orkiestry w 2022 roku

Za półką z książkami

Piękna październikowa pogoda sprawiła, że Bibliotekę Publiczną w Palikówce odwiedziły pierwszaki, z tutejszej szkoły. Wysłuchały bajkę Ewy Stadtmuller „Jak skrzat Jagódka zakładał bibliotekę", a następnie dzieci wykonywały ilustracje do ulubionej książki. Pani bibliotekarka opowiedziała również o pracy bibliotekarza i przedstawiła historię biblioteki. Kolejnym razem bibliotekę odwiedziły maluchy z Przedszkola w Palikówce, które przy pomocy skrzynki kamishibai, wysłuchały baśni H.Ch. Andersena „Brzydkie kaczątko", po czym wyklejały plasteliną króla ptaków- łabędzia.

Biblioteka Publiczna w Malawie gościła „Sówki" z miejscowego Przedszkola, a że warto jeść zdrowo, to tematem zajęć były owoce i warzywa. Dzieci wysłuchały wiersza „Na straganie" Jana Brzechwy, następnie układały piramidę zdrowego żywienia, prawidłowo odgadując miejsca dla poszczególnych grup produktów żywnościowych, a w czasie zajęć plastycznych „gotowały" potrawy z owoców i warzyw. Dowiedziały się również skąd wiadomo, co włożyć do garnka, żeby powstała zupa dyniowa lub rosół. Tu pomocna była książka Joanny Krzyżanek „Cecylka Knedelek, czyli książka kucharska dla dzieci". A co „przyrządziły" przedszkolaki? Były to: owocowe kompoty, sałatki oraz rozmaite zupy z warzyw, wszystkie kolorowe i na pewno bardzo zdrowe. Nie zabrakło, oczywiście, czasu na samodzielne oglądanie książeczek i szukanie bajek, w których wystąpiły owoce i warzywa.

21 października obchodzimy Światowy Dzień Owoców i Warzyw, w związku z tym, Biblioteka Publiczna w Krasnem przeprowadziła cykl zajęć nt. zdrowego odżywiania. Głównym celem zajęć było zachęcenie dzieci do spożywania warzyw i owoców. Dzieci zapoznano z piramidą zdrowego odżywiania. Przedszkolaki sporządziły także przetwory owocowo-warzywne na zimę.

25 listopada obchodzony jest Światowy Dzień Pluszowego Misia, który ustanowiony został w 2002 roku w 100. rocznicę powstania zabawki. Pluszowy miś, mimo różnorodności innych zabawek, wciąż jest często wybierany przez najmłodszych. Misie stały się także bohaterami wielu bajek i filmów. Z okazji tego święta, wybrałam się do Przedszkola oraz do Publicznego Żłobka w Krasnem. Towarzyszył mi przy tym olbrzymi miś, którego dzieci z ogromną radością witały i przybijały z nim „piąteczkę". Przeczytałam im bajkę „O Złotowłosej i trzech niedźwiedziach" oraz przeprowadziłam zajęcia plastyczne związane z niedźwiadkiem.

Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia dedykuję utwór Jana Kasprowicza „Przy wigilijnym stole":

Przy wigilijnym stole
Łamiąc opłatek święty,
Pomnijcie, że dzień ten radosny
W miłości jest poczęty;
Że, jako mówi wam wszystkim
Dawne, odwieczne orędzie,
Z pierwszą na niebie gwiazdą
Bóg w waszym domu zasiędzie.
Sercem go przyjąć gorącym,
Na ścieżaj otworzyć wrota.
Oto, co czynić wam każe
Miłość, największa cnota.
A twórczych pozbawił się ogni,
Sromotnie zamknąwszy swe wnętrze,
Kto z bratem żyje w niezgodzie,
Depcąc orędzie najświętsze.
Wzajemne przebaczyć winy,
Koniec położyć usterce,
A z walki wyjdzie zwycięsko
Walczące narodu serce.

M. Antczak

Konkurs plastyczny „Ilustrator"

Biblioteka Publiczna w Malawie już po raz drugi była organizatorem Konkursu Plastycznego dla przedszkolaków i dzieci z klas I-III. Zadaniem konkursowym było wykonanie ilustracji-interpretacji utworu Marii Konopnickiej „Stefek Burczymucha". Artyści wykonali fantastyczne prace plastyczne, pełne wyobraźni i kreatywności, zwracające uwagę jurorów swoją kolorystyką, kompozycją, a przede wszystkim pomysłowością i dbałością o szczegóły. Dla oceniających ważne również było, by praca konkursowa wykonana została samodzielnie, przez uczestnika i była jego dziecięcą interpretacją.

Spośród 614 prac, z terenu 58 miejscowości województwa podkarpackiego, wyłoniono 42 laureatów. Z terenu gminy Krasne, to w kategorii dzieci z klas I-III: **Melania Adamowycz**, **Lena Cambus** i **Magdalena Gniewek**, a w kategorii przedszkolaków: **Miłosz Obrzut**, **Oliwia Kwarta**, **Krystian Ryś**, **Emilia Malicka**, **Maja Stochla**, **Tomasz Kopeć** i **Amelia Kloc**.

Konkurs swym patronatem objęli: Starosta Powiatu Rzeszowskiego oraz Wójt Gminy Krasne.

Dziękujemy młodym artystom za udział w konkursie, gratulujemy nagrodzonym i wyróżnionym, gratulujemy również rodzicom i nauczycielom przygotowującym dzieci do konkursu.

L. Hajduk
Fot. I. Śpiewla

Rotmistrz z 1862 roku w 20. Pułku Ułanów

Po wielkiej wojnie, w 1921 roku, pułk stanął na kwaterach, w Rzeszowie i rozpoczął pokojową pracę w szkoleniu i wychowaniu młodych żołnierzy.

Wczesną wiosną zjawił się w pułku staruszek z siwą brodą, podciętą na modę napoleońską na jednokonnej hryczuszce, powożonej przez jednookiego furmana i totumfackiego Grzesia. Staruszek zajechał śmiało przed dowództwo pułku. Przypadkowo znalazłem się na ganku przed kancelarią, gdzie dane mi było pierwszemu przywitać i poinformować, jak się okazało rotmistrza-weterana z 1863 roku, dowódcę jednego z oddziałów kawaleryjskich Jana Newlin-Mazarakiego. Siedział on na małej dzierżawie, danej mu dożywotnio przez ówczesnego ordynata Łańcuckiego, w pobliskiej wiosce, Krasne.

Przyjechał do pułku, by z nim, jako dawny kawalerzysta nawiązać kontakt, prosząc o możność umieszczenia na kilka godzin swego pojazdu. Niezwłocznie został sprowadzony do kasyna oficerskiego i już po paru słowach zadzierzgnął się miły i serdeczny stosunek, a że zbliżała się pora obiadowa, został zaproszony na wspólny posiłek, do więcej jak skromnej jadalni oficerskiej. Jako bardzo miły i łatwy, rozmowny, używający często wierszowanej mowy, pozyskał sobie cały korpus oficerów i w krótkim czasie, często bywając w pułku, stał się niezwykle miłym współtowarzyszem, aczkolwiek była wielka różnica zarówno wieku, jak i obejścia czy poglądów na różne zagadnienia społeczne, wojskowe i specjalnie kawaleryjskie.

W niedługim czasie po zawarciu znajomości z rotmistrzem Mazarakim został zrobiony wniosek przez pułk do Ministerstwa Spraw Wojskowych, umotywowany dużym znaczeniem wychowawczym dla żołnierzy, o zezwolenie zaliczenia go w poczet honorowych oficerów pułku i tym samym o prawo nałożenia na ustalony rozkazem mundur weteranów, proporczyków pułkowych. Odpowiedź przychylną nadeszła bardzo szybko i tak się szczęśliwie zdarzyło, że nazajutrz po otrzymaniu zezwolenia, rotmistrz Mazaraki przyjechał do pułku. Miałem w swym szwadronie mały warsztat krawiecki, nie objaśniając zbyt szeroko, zabrałem staruszka na swoją kwaterę i w sposób serdeczny ale stanowczy poprosiłem o zdjęcie surduta weterańskiego i przez ordynansa posłałem surdut do krawca z poleceniem niezwłocznego naszycia proporczyków. Ponieważ proporczyki zawsze były w pogotowiu, więc trwało to nie dłużej niż kwadrans, ordynans zameldował się z surdutem, na widok którego staruszek prawie zaniemówił, widząc amarantowe proporczyki na kołnierzu. Trzeba takiego szczęśliwego zbiegu okoliczności, że staruszek akurat jechał do Warszawy na zjazd weteranów, więc wyróżnienie to było bardzo na czasie, a jak łatwo było przewidywać, był on jedynym weteranem z odznakami obecnego pułku.

Pozostała naturalnie zasadnicza kwestia, proporczyki już są no, ale przecież ostrogi i szabla były naturalnym uzupełnieniem całości umundurowania oficera, prawie że służby czynnej, w pojęciu rotmistrza Mazaraki. Szablę jakoś zdołaliśmy wytłumaczyć, ale ostrogi musiały być do kompletu. Zabraliśmy staruszka do dowódcy pułku, który przyjął meldunek nowego oficera, zaliczonego do naszej rodziny pułkowej. Meldunkowi temu nadany był w miarę możności uroczysty i służbowy charakter. Po bardzo serdecznej rozmowie, staruszek, dziękując za to wyróżnienie, rozpłakał się ze wzruszenia. Obiadowi, na który była właśnie pora, nadano na poczekaniu nieco uroczysty charakter, zjawiła się lampka wina, przemówienie staruszka i propozycja ogólnego bruderszaftu ze wszystkimi oficerami. Dowódca pułku, mjr. Piotr Głogowski, odpowiadając nowemu współtowarzyszowi broni, podziękował imieniem oficerów za serdeczne ustosunkowanie się, zaznaczając, że z wielką radością cały korpus oficerów przyjmuje to braterstwo, z jednym jednak zastrzeżeniem, że cały korpus oficerski mówić będzie „Dziadziu", prosząc o mówienie wszystkim per „ty". I tak się już ułożyło nadal, pozostał po prostu Dziadzio. Tak wyekwipowany nasz Dziadzio pojechał na zjazd weteranów, gdzie podobno zrobił wielkie wrażenie i wzbudził zazdrość wszystkich zebranych staruszków. Trzeba dodać, że wszyscy weterani otrzymali, niezależnie od szarży w powstaniu, stopień podporucznika, było zaledwie kilku, którym ze względu na zajmowane w Powstaniu stanowiska dowódców i wyróżnienia w bitwach, zweryfikowano stopnie poruczników, czy kapitanów, ci już mieli swą chwalebną kartę w historii Powstania. Do takich należał właśnie rotmistrz Mazaraki, posiadający krzyże : Virtuti Militari i Walecznych i jeszcze jeden z mieszkańców Rzeszowa, kapitan Dr.Adam Zagórski.

Każda uroczystość pułkowa odbywała się zawsze przy udziale Dziadzia, a nawet pierwsza po wojnie dekoracja krzyżami Virtuti Militari odbyła się nie tylko przy jego udziale, ale sam Dziadzio, jako najstarszy wiekiem kawaler orderu Virtuti Militari, dokonywał dekoracji, w asyście dowódcy pułku i adiutanta.

Nadeszły Święta Wielkanocy i zarazem wiadomość, że Dziadzio niedomaga i nie wychodzi z pokoju. Chcieliśmy, nie mogąc go mieć na Święconym w pułku, złożyć życzenia i po krótkiej naradzie, zostały zarządzone ćwiczenia trzech szwadronów rzeszowskich w kierunku na Krasne, z takim obliczeniem, żeby około południa nastąpiła koncentracja w Krasnem. Już po ćwiczeniach, w szyku zwartym szwadrony wymaszerowały na podwórze i ustawiły się rozwiniętym szykiem przed oknami naszego seniora.

Starsi oficerowie, tj. dowódca dywizjonu i dowódcy szwadronów, poszli do mieszkania, pozostawiając młodszych oficerów i dowódcę całości na placu. Po złożeniu krótkich życzeń, fotel z niedomagającym staruszkiem został przysunięty do okna, okno otworzone i dawny powstaniec miał możność przywitania po wojskowemu prezentujących broń zebranych szwadronów, które zgodnym okrzykiem paruset młodych gardziołków odpowiedziały „Czołem panie rotmistrzu".

Staruszek po tym okrzyku zamilkł, odwrócił się do zebranych w pokoju oficerów i zdołał wyszeptać przez łzy wzruszonym głosem tylko „dziękuję". Bytność szwadronów nie trwała długo, po złożeniu życzeń świątecznych, wypiciu kieliszka wina, które zaraz się zjawiło, nastąpił powrót do koszar.

Zmarł w 1922 roku, pochowany z pełnymi honorami w asyście szwadronu i trębaczy pułkowych.

W tekście zachowano oryginalną pisownię

Świadek tragicznej historii

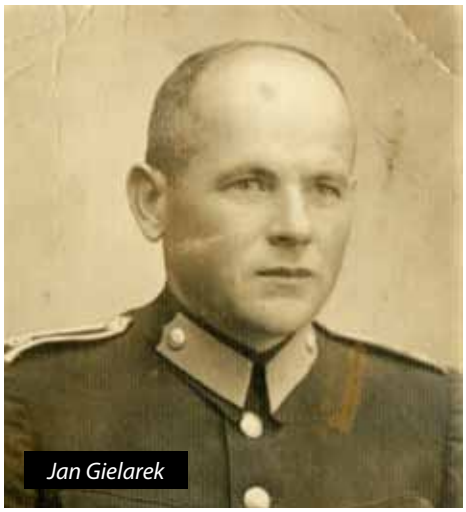
Jan Gielarek

Jest takie powiedzenie, że trudne czasy tworzą silnych ludzi. W tym przypadku jest ono w pełni uzasadnione, ponieważ oddaje osobowość, wytrwałość i mocny charakter Pani Zuzanny Czarnoty. Piękny jubileusz, jakim jest 100-lecie urodzin, to okazja, by przypomnieć kilka wątków z Jej wyjątkowego życia.

Urodziła się 20.09.1922 r. na Kresach. Rodzice to Maria, z domu Tomaka – bratanica naszego rodaka, Sługi Bożego, Marcina Tomaki (który zginął śmiercią męczeńską w Dachau) i Józef Gielarek, który pochodził z Wrzaw. Służył w I Pułku Ułanów pod komendą Władysława Beliny-Prażmowskiego - twórcy kawalerii legionowej. Brał udział w wielu bitwach i potyczkach, w tym w sławnych bojach pod Maniewiczami i Kostiuchnówką w 1916 r. Po odmowie przysięgi na wierność zaborcom, został internowany, a następnie wcielony do armii austriackiej. Gdy Monarchia Habsburgów w 1918 r. miała się ku upadkowi, nie powrócił z urlopu na front, lecz wspólnie z jemu podobnymi rozbrajał posterunki austriackiej żandarmerii, tworząc w to miejsce polskie posterunki policji, jak to miało miejsce we Wrzawach.

Rodzice Pani Zuzanny poznali się w Krasnem. Ojciec był tu pierwszym komendantem posterunku Policji, który mieścił się w budynku Andrzeja Kuźniara, matka mieszkała tuż obok. Tutaj w Krasnem był ich ślub. Ponieważ rodzice Marii, Katarzyna i Jan Tomaka, kupili gospodarstwo na Kresach – w Potutorach, w ówczesnym województwie tarnopolskim, młodzi po ślubie tam wyjechali. Zamieszkali w Tarnopolu, gdzie Józef został komendantem Policji. Matka zaś zajmowała się domem. Tam urodziły się ich dwie córki Zuzanna (1922) i Janina (1926).

Gdy nadszedł wrzesień 1939 i wybuchła II wojna światowa, wielu mieszkańców Krasnego uciekało na wschód i znajdowało schronienie u rodziny Tomaków w Potutorach. 17 września 1939 r. życie stało się tam koszmarem. Zaczęły się represje, prześladowania, kradzieże, morderstwa. Sytuacja stawała się dramatyczna. Ojciec, Józef Gielarek, mając na względzie bezpieczeństwo swojej rodziny, odprowadził żonę i córki do ostatniego pociągu, jaki odchodził z Tarnopola do Potutor. Potem tory zostały zniszczone. Sam został na posterunku. Obie córki, mająca wówczas 17 lat Zuzanna i trzynastoletnia Janina, widziały go wtedy po raz ostatni. Zapamiętały ojca, jak stał na peronie i machał im na pożegnanie. Józef Gielarek został aresztowany i wywieziony do obozu jenieckiego w Ostaszkowie, a następnie zamordowany w więzieniu NKWD w Twerze. Spoczywa w Miednoje, na terenie Polskiego Cmentarza Wojennego.

Nie trzeba było długo czekać, bo po kilku miesiącach, 10 lutego 1940 r., wczesnym rankiem zapukali do jego domu sowieccy żołnierze. W ciągu kilkunastu minut cała rodzina – dziadkowie i matka z córkami, musiała się spakować i opuścić dom. Pędzili ich w stronę dworca kolejowego, gdzie dołączano ich do innych Polaków. Wszystkich czekała wywózka na Sybir. Na dworcu stały podstawione wagony bydlęce, w których ich upychano. W każdym wagonie był piecyk, a w rogu dziura w podłodze pełniąca funkcję latryny. Potem wagony zostały zaplombowane. Pociąg stał jeszcze 3 dni, zanim ruszył w drogę. Wagonów było tyle, że musiały je ciągnąć trzy lokomotywy.

W tym całym nieszczęściu pomógł im wierny służący, Rumun, którego Ukraińcy zrobili zarządcą ich majątku. On w ciągu tych 3 dni postoju pociągu potrafił saniami kilka razy dowozić im żywność – zabite kury, mąkę, ziemniaki, słoninę oraz ciepłą odzież, futra, kołdry, poduszki. Zapewne to pozwoliło im łatwiej przetrwać tę straszną, trwającą w czasie ciężkiej zimy, ponad 3 miesięczną podróż w głąb Rosji, tułaczkę w bydlęcym wagonie.

Tam, kilka razy, zmieniano im miejsce pobytu. Wykonywali bardzo różne i ciężkie prace. Dziadkowie byli już wiekowi, matka często chorowała, siostra była jeszcze dzieckiem. Cała więc odpowiedzialność za ich przetrwanie spadła na niepełnoletnią jeszcze Zuzannę. Była bardzo dzielna, o wyjątkowym harcie ducha, zdeterminowana walką o przetrwanie swoje i swoich najbliższych. Wszystkiemu podołała i tak po 6 latach tułaczki powrócili, ale już bez dziadka Jana, który zmarł na Syberii. Jubilatka na urodzinowym spotkaniu wspominała jak organizowała jego pogrzeb. Pochowała go w stepowej zamarzniętej ziemi, w skrzyni zrobionej z desek od wozu, którym był wożony obornik.

W 1946 r. wrócili do Krasnego jako repatrianci. Nie było im łatwo, ale byli u siebie, w swoim domu i w swoim kraju, w Polsce.

Pani Zuzanna wyszła za mąż za Ludwika Czarnotę, zamieszkali w Rzeszowie. Tam urodził im się syn Marek. Siostra Janina wyszła za mąż za Bronisława Wisza i wyprowadziła się z domu. Czarnotowie wybudowali dom w Krasnem. Mąż był krawcem, ona zaś pracowała w Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej jako księgowa. W tym czasie wznoszono budynek, gdzie obecnie mieści się Urząd Gminy Krasne. Budowano szkołę podstawową, doprowadzano wodę, realizowano też wiele innych przedsięwzięć. Był to okres, gdzie społeczeństwo podejmowało rożne inicjatywy w czynie społecznym. Później Pani Zuzanna pracowała jako księgowa w Kółku Rolniczym w Krasnem.

Dzisiaj, mając tak piękny wiek, po tak bardzo trudnym życiu, jest pod opieka synowej i wnuka. Podczas spotkania wracała wspomnieniami do tamtych czasów, chcąc przybliżyć ten trudny okres w historii. Mimo tak pięknego wieku potrafiła przekazać wiele istotnych i ważnych informacji, których słuchano z ogromnym zainteresowaniem.

Tu, w tym miejscu oprócz życzeń, prezentów i kwiatów od władz gminy, które odwiedziły Ją w dniu urodzin, mnie również wypada osobiście podziękować. Wprawdzie nie należę do rodziny, ale bardzo często gościłam w ich domu, brałam udział w rodzinnych uroczystościach, jak też w dzieciństwie byłam gościem na Wigiliach, gdzie po spożyciu wigilijnej kolacji zawsze na deser były kremówki i kompot z wiśni. Te smaki zostały do dziś, jako smaki mojego trudnego dzieciństwa. Bardzo, bardzo serdecznie za to dziękuję, życząc równocześnie wszystkiego najlepszego na dalsze dni i lata.

Bogusława Wąs
Fot. Archiwum rodzinne Marcina Czarnoty

Zuzanna z mężem Ludwikiem i synem Markiem

Życzenia od Sołtysów i Rad Sołeckich

Najserdeczniejsze życzenia płynące prosto z serca!
By usłyszał świat cały, że Boże Narodzenie nadeszło!
Jasnej gwiazdki na niebie, zdrowia, miłości, szczęścia, pomyślności,
smacznej wieczerzy i mile spędzonej Wigilii wśród najbliższych.
Mnóstwa śniegu, prezentów wielu oraz pomyślności
z okazji Świąt Bożego Narodzenia

życzą
sołtys Eugeniusz Piotrowski
wraz z Radą Sołecką Malawy:
Heleną Piotrowską, Maciejem Oleszkowicz, Jerzym Skubiszem,
Bogusławem Bartkowicz i Grzegorzem Litwinem

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia składamy
najszczersze życzenia: zdrowia, miłości,
szczęścia i wszelkiej pomyślności.
Niech ten czas spędzony w gronie najbliższych
będzie dla Was momentem odpoczynku i wytchnienia
od codziennych obowiązków, a Nowy Rok spełnił nadzieje z nim
związane i udało się z sukcesem zrealizować wszystkie plany.

życzą
sołtys Stanisław Falandysz
wraz z Radą Sołectwa Krasne: Katarzyną Porada,
Eweliną Kawalec, Bożeną Kurą, Ewą Sitek i Bronisławem Gwizdakiem

Drodzy Mieszkańcy Palikówki i Gminy Krasne,
życzymy Wam pełnych miłości, radości i spokoju
Świąt Bożego Narodzenia.
Niech błogosławieństwo Bożego Dzieciątka
towarzyszy Wam w nadchodzącym Nowym Roku.
Niech będzie on czasem pokoju i przyniesie wiele radosnych chwil,
realizację oczekiwanych planów i spełnienie marzeń.
Wszelkiej pomyślności

życzą
sołtys Marcin Leśko
wraz z Radą Sołectwa Palikówka: Bogdanem Tomaką,
Lesławem Kunyszem, Robertem Kogutem i Grzegorzem Głowiakiem

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia
życzymy, aby ten wyjątkowy nadchodzący czas
był okresem radości, spokoju i wewnętrznej siły.
Niech codzienne podziały ustąpią miejsca świątecznej atmosferze,
zbliżające Święta niech będą okazją do rodzinnego spotkania,
a Nowy 2023 Rok przyniesie spełnienie wszelkich planów i zamierzeń.

życzą
sołtys Piotr Lecki
wraz z Radą Sołecką Strażowa: Iwoną Mazur, Anną Wilk,
Aleksandrem Kuziarą, Romanem Sołtysem i Marianem Jachowiczem